LIETUVA 2030
bendrasis planas

KULTŪROS POLITIKA IR REKREACIJA

LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJOS BENDROJO PLANO KONKRETIZUOTI SPRENDINIAI

Kultūros politikos srityje kuriamas urbanistinių centrų partnerystėmis grįstas kultūros paslaugų teikėjų tinklas - regioniniai kultūriniai kompetencijų centrai. Kultūros paslaugų ir prioritetų schemoje išskiriamos kultūros paslaugų efektyvinimo, kultūros paslaugų spektro ir sukuriamos vertės gerinimo, socialinės rizikos grupių įtraukimo į kultūros paslaugas, ir kultūros paslaugų išteklių gausinimo prioritetinės teritorijos.
Brėžinyje išskirti kultūros paveldo išteklių arealai (teritorijos). Kultūros paveldo vertybės yra grupuojamos pagal tipą ir reikšmingumą. Siekiama maksimaliai įveiklinti kultūros paveldo arealuose esančius išteklius įvairioms veiklioms. Prioritetas teikiamas bendruomenių poreikiams, tautinio identiteto išsaugojimą skatinančioms veikloms, turizmo ir rekreacinės infrastruktūros plėtrai.

Atskiroje schemoje pavaizduota kultūros paveldo išteklių apsaugos ir įveiklinimo valstybinė rėmimo politika, išskiriant išteklių tipą, jų reikšmingumo lygmenį bei rėmimo intensyvumą. Sprendiniais apibrėžiama kultūrinio kraštovaizdžio apsauga ir efektyvus naudojimas bei įveiklinimas, numatoma rengti bendrus tam tikrų išteklių įveiklinimo planus ir programas.

Kultūros paveldo išteklių įveiklinimui išnaudojami kultūros keliai, turistinės vandens trasos, saugomų teritorijų infrastruktūra bei skirtingos susisiekimo sistemos. Kokybiškam kultūros paveldo išteklių naudojimui LRBP sprendiniais numatoma organizuoti skirtingas partnerystės. Tautiniam paveldui puoselėti skatinamos etnografinių regionų pagrindu kuriamos partnerystės.

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

ESAMA

Administracinės ribos
- Lietuvos Respublikos Valstybės siena
- Gretimų valstybių sienos

Susisiekimo sistema
- Esamas magistralinis kelias
- Esamas krašto kelias
- Esamas geležinkelis
- Esamas siaurasis geležinkelis

Kultūros paveldo ištekliai
- UNESCO Preliminaraus konvencijos šalių narių paveldo sąrašo objektai
- UNESCO pasaulio paveldo vertybės
- Paveldas jūroje

Urbanistinis ir etnokultūrinis paveldas

Senamiesčiai
- Paminklas
- Valstybės saugomi

Istorinės miestų ir miestelių dalys
- Valstybės saugomi
- Registriniai (įrašyti į NKVR)

Etnografiniai kaimai
- Valstybės saugomi
- Registriniai (įrašyti į NKVR)

Architektūrinis paveldas
- Paminklas
- Valstybės saugomi
- Registriniai (įrašyti į NKVR)

Dvarai
- Paminklas
- Valstybės saugomas
- Registriniai (įrašyti į NKVR)

Dvarų fragmentai
- Paminklas
- Valstybės saugomi
- Registriniai (įrašyti į NKVR)

Archeologinis paveldas
- Paminklas
- Valstybės saugomi
- Registriniai (įrašyti į NKVR)

Memorialinis paveldas
- Valstybės saugomi
- Registriniai (įrašyti į NKVR)

Inžinerinis paveldas
- Valstybės saugomas

Povandeninis paveldas
- Valstybės saugomas

Saugomos teritorijos
- Kompleksinės saugomos teritorijos ir rezervatai
- Valstybiniai draustiniai
- Saugomų teritorijų buferinės apsaugos zonos

VALSTYBĖS RĖMIMO POLITIKA

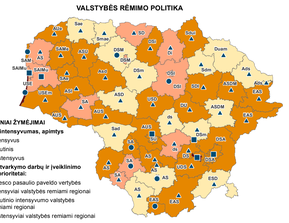

ETNOGRAFINIAI REGIONAI, PASIŽYMINTYS ISTORIŠKAI SUSIFORMAVUSIAIS KULTŪRINIAIS YPATUMAIS

VANDENS TURIZMO TURISTINĖS TRASOS:

1. Nemuno (su Ančia ir Veisiejų ežerynu bei Nemuno delta) turistinė trasa
2. Merkio ir Ūlos turistinė trasa
3. Neries turistinė trasa (su Vokės žemupiu nuo Grigiškių) turistinė trasa
4. Aukštaitijos ežerynu ir Žiemenos (su Lakaja ir Dubinga) turistinė trasa
5. Šventosios turistinė trasa (su Antalieptės mariomis ir Sartų ežeru) turistinė trasa
6. Dubysos turistinė trasa
7. Jūros turistinė trasa
8. Minijos turistinė trasa
9. Mūšos pabaseinio turistinė trasa
10. Nemunėlio pabaseinio turistinė trasa
11. Lielupės mažųjų intakų pabaseinų turistinė trasa

ĮVEIKLINAMŲ KULTŪROS KELIŲ MARŠRUTAI:

1. Šv. Jokūbo Žemaitijos/Karaliaučiaus kelias
2. Šv. Jokūbo Šiaulių kelias
3. Šv. Jokūbo Kauno kelias
4. Šv. Jokūbo Vilniaus kelias,
5. Vidaus kelias – Šv. Jokūbo kelio žiedas
6. Lietuvos - Lenkijos Šv. Jokūbo kelias

KULTŪROS PAVELDO AREALŲ SANKAUPOS

Nacionalinio reikšmingumo:
1. Vilniaus krašto kultūros paveldo arealų zona
2. Kauno krašto ir Panemunės kultūros paveldo arealų zona
3. Klaipėdos krašto ir Vakarų Žemaitijos kultūros paveldo arealų zona

Regioninio reikšmingumo:
4. Rytų Žemaitijos kultūros paveldo arealų zona
5. Aukštaitijos kultūros paveldo arealų zona
6. Dzūkijos kultūros paveldo arealų zona
7. Suvalkijos kultūros paveldo arealų zona

SPRENDINIAI

Įveiklinami kraštovaizdžiai
- Archajiškasis kraštovaizdis
- Kaimiškasis kraštovaizdis
- Ypač vertingi (saugomi) šalies estetinio potencialo arealai ir vietovės
- Ypač vaizdingas miestovaizdis
- Vaizdingas miestovaizdis
- Ypač vaizdingas kaimiškas kraštovaizdis
- Ypač vaizdingas archajiškas kraštovaizdis
- Pajūrio–pamario kraštovaizdžio vizualinė apsaugos zonos riba

Rekreacijos ir turizmo vystymo kryptys
- Plėtojamas kurortas
- Plėtotina kurortinė teritorija
- Prioritetas, siekiant kurortinės teritorijos statuso
- Vystomi turizmo paslaugų centrai
- Kuriami regioniniai kompetencijų centrai
- Geologinių objektų įveiklinimo potencialas
- Didelio rekreacinio potencialo teritorijos
- Vystomi ir kuriami rekreaciniai parkai

Įveiklinama kultūrinė infrastruktūra
- Įveiklinami Šv. Jokūbo kultūros keliai
- Šv. Jokūbo kelio įveiklinimo arealas
- Esamos ir vystomos EuroVelo trasos
- Atkuriamas siaurukas
- Vandens turistinės trasos

Formuojami kultūros paveldo arealai
- Nacionalinės reikšmės kultūros paveldo arealai
- Regioninės reikšmės kultūros paveldo arealai
- Valstybės istorijai reikšmingo paveldo arealai

Urbanistinių centrų partnerystės
- Prioritetinė partnerystė, įveiklinanti esamus geologinius objektus
- Prioritetinė partnerystė siekiant mažinti turizmo paslaugų sezoniškumą
- Partnerystė įveiklinant kultūrinius ir gamtinius išteklius

Susisiekimo sistemos vystymas
- Planuojama Rail Baltica geležinkelio linija
- Planuojami nauji uosteliai

DOMINUOJANČIO MEMORIALINIO PAVELDO ZONŲ SCHEMA

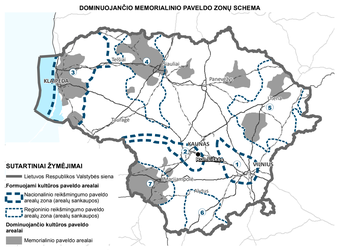

DOMINUOJANČIO ARCHITEKTŪRINIO PAVELDO - STATINIŲ IR STATINIŲ KOMPLEKSŲ - PAVELDO ZONŲ SCHEMA

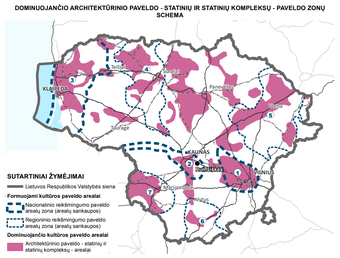

DOMINUOJANČIO DVARŲ SODYBŲ PAVELDO ZONŲ SCHEMA

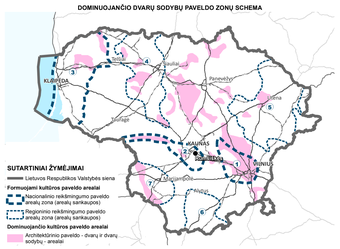

DOMINUOJANČIO ARCHEOLOGINIO PAVELDO ZONŲ SCHEMA

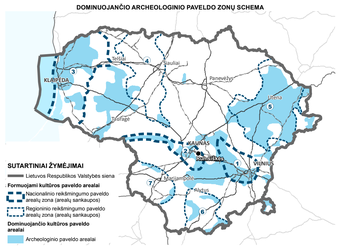

DOMINUOJANČIO URBANISTINIO IR ETNOKULTŪRINIO PAVELDO ZONŲ SCHEMA

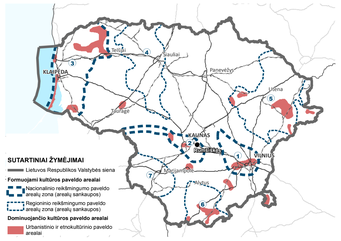

KULTŪROS PASLAUGOS IR PRIORITETAI

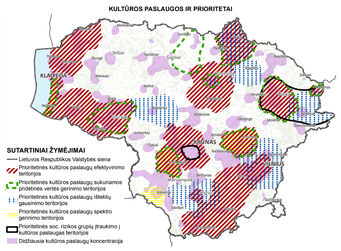

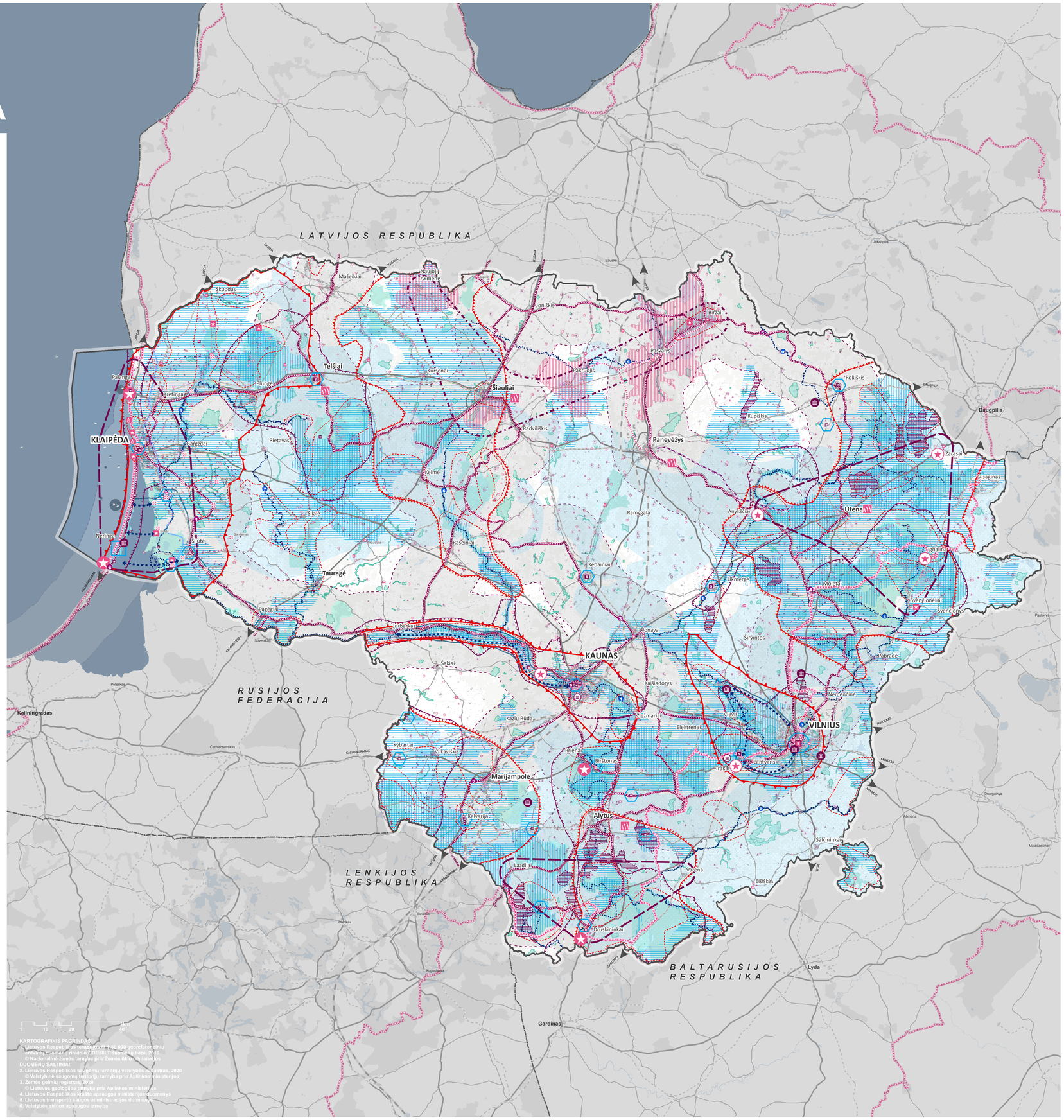

KARTOGRAFINIS PAGRINDAS:
1. Lietuvos Respublikos teritorijos M 1:50 000 georeferencinių žemėlapių duomenų rinkinio GDBSAL duomenų bazė, 2018
© Nacionalinė Žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos

DUOMENŲ ŠALTINIAI:
2. Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų valstybės kadastras, 2020
© Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos
3. Žemės gelmių registras, 2020
© Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos
4. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos duomenys
5. Lietuvos transporto saugos administracijos duomenys
6. Valstybės sienos apsaugos tarnyba